

נחלת אבותינו

חריש

עלון להפצת מסורת ומנהגי תימן המופץ ע"י עמותת "אחוות אחים" בנשיאות פוסק עדת תימן מרן הגאון רבי יצחק רצאבי שליט"א

בית הכנסת השאמי "שתילי זיתים"

בית הכנסת הבלדי "עץ חיים"

ויצא

ה'תשפ"ב - בשל"ג

אין לך אדם שאין לו שעה

המשך סימן ח' - הלכות ציצית

מתוך שלחן ערוך המקוצר של מרן הגאון רבי יצחק רצאבי שליט"א

יט) בלילה אין חיוב ציצית, לפיכך אין מברכין עליו אלא ביום. ולתחילה יזהר שלא יברך עליו אעפ"י שכבר עלה השחר, עד שיהא כל-כך יום, שיכיר בין תכלת ללבן. וכל מה שלובש בלילה, פטור מהציצית אפי' אם הוא מיוחד ליום. ומה שלובש ביום, חייב אפי' אם הוא מיוחד ללילה. הלכך כשמתעטפים בטלית בלילה, כגון בלילי אשמורות דאלול, אין מברכין עליו אלא עד שיגיע הזמן, שאז ממשמשין בידיהם בציציות ומברכין. ומכל מקום מותר לעשות בלילה חוטי ציצית ואף לקשרן.

כ) אם לבש את הטליתקטן בעוד לילה, ולא בירך עליו (להנוהגים לברך כדלעיל סעיף ד') או שלבשו בעוד שלא היו ידיו נקיות, ולכן לא בירך עליו, אזי כשהוא מברך על הטלית הגדול, יכוין בברכה זו גם על הטליתקטן. ומי שאין לו טליתגדול, אם לובש את הטליתקטן ביום וידיו נקיות, יש אומרים שיברך עליו על מצות ציצית. ואם לובשו כשאינו יכול לברך עליו, אזי אחר-כך כשהוא יום וידיו נקיות, ימשמש בציציות בידיו ויברך. ואם ישן בטלית קטן (כדעת האר"י), לא יברך עליו ביום כלל, אך כשמברך על הטליתגדול יכוין לפטור.

כא) מברכים שהחיינו על ציצית או תפילין חדשים, ועל טליתקטן, אין לברך שהחיינו, אלא אם-כן עשאו מדבר חשוב שהוא שמח בו, יש מקום לברך שהחיינו.

כב) יש אומרים שהפושט טליתו ודעתו לחזור וללבוש מיד, אפילו נכנס לבית-הכסא, כשחוזר ולבושה לא יברך עליה, כיון שמצד הדין מותר ליכנס בה לבית-הכסא, לפיכך לא הוי הפסק. אבל אם היה דעתו שלא ללבוש מיד, ונמלך וחזר ולבושה, צריך לברך עליה. והעיקר לדינא שבכל אופן צריך לחזור ולברך. ומי שרוצה להחמיר, לא יוציא הברכה בשפתיו רק יהרהרנה בלבו.

כג) אם נפלה טליתו ממנו שלא במתכוין, אם מקצתה נשאר על גופו אף-עלפי שרובה נפל, כיון שנשאר עליו קצת מן המצוה, אינו צריך לחזור ולברך כשמתקנה עליו. אבל אם לא נשאר כלום על גופו, אף-עלפי שאחזה בידו,

כד) מותר ליטול טלית של חברו באקראי בעלמא, גם שלא מדעתו, להתפלל בה ולברך עליה, משום דמסתמא נִיחָא ליה לאִינִישׁ דליעבד מצוה בממוניה במקום שאין חסרון-כיס. אבל לא יוציאנה מן הבית שמונחת שם, כי אולי חברו מקפיד על זה. ואם היתה הטלית מקופלת, יחזור ויקפלנה. ובשבת לא יקפלנה, דכיון שאינו מקפלה משום איסור שבת, חברו מוחל לו.

כה) השואל מחברו טלית רק כדי לעלות לספר תורה או לעבור לפני התיבה וכיו"ב, יש ספק אם לברך עליה, על-כן יתכוין שאינו רוצה לקנותה, ואז לכולי-עלמא אינו צריך לברך. אבל על טלית הקהל, אפילו אינו נוטלה רק לעלות לתורה וכיו"ב, צריך לברך עליה דהוי כשלו (וטוב להתכוין בפירוש לשם מצות ציצית, ולא מפני כבוד הציבור בלבד).

הליכות תימא

כל הזכויות שמורות למערכת "נחלת אבותינו" אין לשכפל ולצלם ללא רשות בכתב ממערכת העלון

כניסת השבת: 16:13
יציאת שבת: 17:19

פעילויות העמותה

כולל אברכים "פרי צדיק" בראשות הרה"ג משה רצאבי שליט"א

הפעלת 2 בתי כנסת "עץ חיים" נוסח בלדי "שתילי זיתים" נוסח שאמי

שיעורי תורה דף היומי, הלכה ואגדה

פירות מתוקים - לימוד אישי עם תלמידי חריש

פעילויות והפעלות לילדים

"אבות ובנים"

הפצת עלוני "נחלת אבותינו"

שיעור תורה לילדים
בשבת בשעה 12:30
בבית מעיין האמונה
קומה 2 רחוב אלון 9
עם הרב
רחמים מסיקה שליט"א
פה מפיץ מרגליות
כולם מוזמנים

תהילים לבנים נוסח תימן
בבית הכנסת "שתילי זיתים"
בשבת | בשעה 13:10

מעוניין להפיץ את העלון בבית הכנסת שלך?
בשל ביקוש העלון בערים נוספות, זקוקים לתורמים עבור מימון העלון
זור קשר בטלפון: 053-345-3020
או בכתובת המייל: NA0546812981@gmail.com

העלון טעון גניזה | אין לעיין בשעת התפילה

מתוך ספר בנין משה חלק ב'

המשך פרק שביעי - איסור השתמשות בבהמה

יט) הנכנס בשבת לגינה או פרדס שגדלים בו עצי אתרוגים או תפוחים וכיוצא בהם דברים הראויים לאכילה והם מפיצים ריח טוב, ובא לו הריח מרוחק. כיון שאין העצים עומדים שם להריח אלא לגדל פירות, אם כן זהו ריח שאינו עשוי להריח, ואין לברך עליו הנותן ריח טוב בפירות עד שיטלנו בידיו, ובשבת אינו יכול ליטלו בידיו. ועל כן לא יתכוין להריח ולא יברך עליו.

ברכת האילנות בשבת

כ) יכול אדם לברך ברכת האילנות בשבת, ואין לחוש לשמא ישכח ויתלוש. ואם הוא במקום שאינו מעורב, יזהר שלא יוציא לשם סידור לברך מתוכו.

ומכל מקום לכתחילה טוב יותר לברך ברכת האילנות בחול ולא בשבת. אלא אם כן נזדמן לו לראותם בשבת ובימות החול לא יזדמן לו לראותם, אז יוכל לברך לכתחילה בשבת

איסור השתמשות בבהמה

כא) אין רוכבין על גבי בהמה בשבת, גזירה שמא יחתוך זמורה להנהיגה.

וכן אין נתלין בבהמה, ולא יעלה מבעוד יום לישוב עליה בשבת, ואין נסמכין לצדי בהמה, ולא יניח תינוק על גבי הבהמה בצידה

הרה"ג משה רצאבי שליט"א
ראש הכולל "פרי צדיק"

והתינוק מחליק ויורד והוא מחזיקו שלא יפול לארץ כדי לשעשעו, וכן כל כיוצא בזה.

וכן אסור לישוב בעגלה המחוברת לבהמה שהגוי מנהיגה בשבת, משום שמשתמש בבהמה. אבל צידי צדדים, כגון שדבר אחד מונח על צידה של בהמה והוא סומך עצמו בצד אותו דבר, מותר.

עלה באילן

כב) מי שעלה באילן בשבת, אם עלה בשוגג מותר לירד, ואם עלה במזיד אסור לירד עד מוצאי שבת, שקנסוהו חכמים להיות שם כל השבת.

ואם עלה מבעוד יום, אפילו עלה במזיד על דעת לישוב שם בשבת, מותר לו לירד, כיון שבשעת עלייתו עלה בהיתר. ודוקא אדם שעלה שם שגם בישיבתו שם הוא עושה איסור, אבל אם הניח שם חפץ אפילו מבעוד יום, אסור ליטלו משם בשבת.

עלה על בהמה, לפרוק משאוי מבהמה

כג) עלה על בהמה, אפילו עלה בשבת ובמזיד, ירד, שלא קנסוהו כמו מי שעלה באילן בשבת, משום צער בעלי חיים. וכן פורקין המשאוי מעל הבהמה בשבת משום צער בעלי חיים. כי צער בעלי חיים הוא מן התורה, שנאמר (במדבר כ"ב, ל"ב) על מה הכית את אתונך.

מי שיצא ידי חובת קידוש האם יכול להוציא אחרים

מאת ר' דניאל אהרון הי"ו

למדנו השבוע: (דף כט') שיש חילוק בין ברכות המצוות או ברכות השבח לברכות הנהנין, שבברכות השבח או המצוות אע"פ שיצא ידי חובה יכול להוציא אחרים ידי חובה, ואילו בברכות הנהנין רק אם לא יצא יכול להוציא אחרים, אבל אם יצא ידי חובה, אינו יכול להוציא אחרים. כגון ברכת המוציא לחם מן הארץ, שרק אם רוצה לאכול ולצאת ידי חובה, יכול להוציא גם אחרים, אבל אם כבר אכל אינו יכול לברך כדי להוציא אחרים.

ומבואר בגמרא: (שם) שגם להוציא ידי חובת קידוש. אע"פ שיצא ידי חובה יכול להוציא אחרים ידי חובה. שכיון שהקידוש הוא חובה. אע"פ שברכת בורא פרי הגפן עצמה היא ברכת הנהנין. יכול להוציא אחרים אע"פ שכבר יצא.

נחלקו הראשונים: האם דין זה דווקא בקידוש היללה שיש בו ברכת הקידוש שהיא חובה, וגם ברכת בורא פרי הגפן, או גם בקידוש היום, שיש בו רק ברכת בורא פרי הגפן שניא ברכת הנהנין בלבד דעת המרדכי: שכיון שהיא ברכת הנהנין אם יצא אינו מוציא דעת ר' ירוחם: גם בקידוש היום כיון שהוא מברך מפני שהוא מצווה, יכול להוציא אחרים גם כשכבר יצא ידי חובה.

השו"ע פסק: (סימן רע"ג) יכול אדם לקדש לאחרים אע"פ שאינו אוכל עמהם, כיון שברכת בורא פרי הגפן היא חובה לקידוש (ומימלא אין דינה כברכת הנהנין לעניין זה).

והוסיף הרמ"א: שגם בקידוש היום שיש בו רק ברכת בורא פרי הגפן אם יצא מוציא כדעת ר' ירוחם.

<< דף היומי השבוע ראש השנה דף כט' - לה' >>

מאת חגי קומימי הי"ו

מילי חסידותא

לא לא לא, שלא תתבלבל!
חנוכה מגיע ואיתו מלא מלא דברים מיוחדים! תפילות קדושות, הנהגות מיוחדות, אורות בלתי נתפסים, פתילות ושמן, ומשפחה, ולימוד תורה... בקיצור הכל!

אז לכאורה, היה כדאי שחנוכה יהיה חג ממש - כמו שבועות. שנשבות ממלאכתינו, נוסיף גם חול המועד שיהיה שמח, ובוודאי נמצא את ימי החנוכה בצורה הטובה ביותר. אבל לא. חז"ל הקדושים החליטו אחרת, שקבעו את ימי החנוכה בתוך ימי החול ובדווקא. אחד העניינים החשובים שחנוכה בא לתקן, זה את מלכות יוון (שאותה מרגישים במהלך ימי החול).

יוון הרשעה דאז, אמרה ועשתה: אין יותר ברית מילה! אין קידוש החודש! אין שמירת שבת! אין לימוד תורה! - בקיצור שום סממן יהודי. רובנו מיד מקבלים את יוון של פעם, ליוון של היום: תרבות המערב, פולקלור דעות על כל דבר.. ובפרט על התורה וחכמי ישראל.

גזירות מפה וגזירות משם. הכל נכון, ובוודאי שמציאות כזו, מחזירה אותנו אט אט לתקופת מלכות יוון הרשעה. אבל, ואבל גדול! גם אותה קליפת מלכות יוון רוצה שבדיק 'תביט מבחוי' על כל המצב בארץ, בעולם, בישיבות, בתקציבים - ותקטר! ותלונן! תכאב על המצב! תצא להפגין! ועוד היד נטויה.. והעיקר (!) - שלא תכוון פנימה לתוכך, לחיים שלך, ללימוד התורה שלך, לזוגיות שלך, לילדים שלך, ותביט ותזהה היכן קליפת יוון נמצאת פה, וכיצד אני מסלק אותה?

זה הטעם, למה על פי סוד, מדליקים את מנורת החנוכה בתוך הבית ולא מחוצה לו - קודם תאיר פנימה, ובבוא העת אתה תאיר גם החוצה. בקרוב, חנוכה שמח!

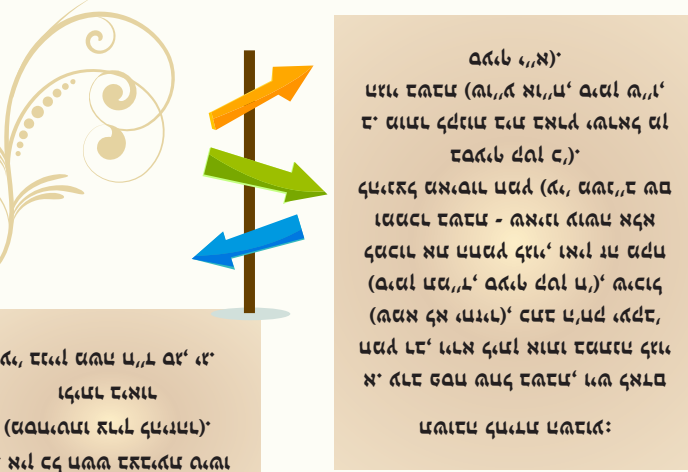
מי שבירך אבותינו הקדושים אברהם יצחק ויעקב הוא יברך את כל עמו ישראל, ובפרט כל התורמים והמסייעים בהפצת מסורת אבותינו נע"ג עדת קדש תימן המעטירה ובכללם השמות המוזכרים כאן שיזכו לכל הברכות האמורות בתורת משה סיעתא דשמיא בבריאות איתנה ונהורא מעליא פרנסה בשפע אושר ועושר אריכות ימים ושנים בטוב ובנעימים א.כ.י.ר

- להצלת יל בן אריה
- להצלת חגי בן יחיא
- להצלת לוריא ואוריה בן אליהו
- להצלת דניאל בן אבטליון
- להצלת יעקב בן שלום
- להצלת יאיר בן רחמים

מעשה זה התרחש בדור האחרון שלפני עליית יהודי תימן לארץ הקודש. אחד מיהודי הכפר חזר שבמחוז ירים, הלך ליום השוק שהתקיים באחת העיירות שבסביבה. בדרכו עבר כפרים, עלה הרים וירד גבעות, עד שהגיע לכפר גחזן, שכל תושביו יהודים. נכנס הוא לכפר, והגיע סמוך לאחד מבתי הכנסת. באותה שעה עמדו ליד בית הכנסת שלושה מיהודי הכפר, שניים מהם תלמידי חכמים, והשלישי עם הארץ - איש מגושם, גבה קומה וחזק. פנה אליהם האורח 'ספק בצחוק ספק ברצינות', ואמר: "אני מבקש למכור את עוונותי, ואשלם על כך חמישה ריאל". תחילה לא האמינו לדבריו, ובעוד שני תלמידי החכמים בוהים ותוהים, פרץ עם הארץ בשאגה, כמוצא שלל רב, ואמר לאורח: "אני מוכן לקנות את עוונותיך!". אלא 'שהמוכר' ביקש שימתינו עד שיפרט את עוונותיו, והוא החל לפרטן אחת לאחת. מתברר שהאיש היה בעיר עזן - עיר גדולה, שהיתה תחת שלטון האנגלים, היתה זו עיר נמל, והמסחר פרץ בה לרוב. גויים מכל כנפות תבל באו לעיר והשתקעו בה, ועקב כך היו בה תופעות שליליות חמורות. ובכן, הוא שהה בעדן זמן רב, הוא לא עמד בנסינותו, ונכשל בעבירות רבות וחמורות, ובעיקר עבירות של גילוי עריות. הוא לא הסתיר אפילו עבירה אחת שעשה, בין בסתר ובין בגלוי. שני תלמידי החכמים נחרדו, והעמידו את 'הקונה' על חומרת העניין. אולם,

עם הארץ היה, אטם אזניו ולא אבה לקבל את דבריהם.. הכסף סינוור את עיניו, שכן היה זה סכום נכבד. הוא 'קנה' את העוונות ולקח את הכסף מיד 'המוכר'. שמחה גדולה שמח 'המוכר', עד שהחליט לחזור מיד לביתו ולא ללכת ליום השוק. כשהגיע לביתו, ערך סעודה גדולה לכבוד הצלחתו. עבר חודש מהמעשה, והנה, לעת ערב, נשמעו זעקות אימה מאחד מבתי הכפר גחזן. רבים מיהודי הכפר יצאו מבוהלים לעבר הבית, והנה היה זה ביתו של אותו עם הארץ. באותה שעה ניטש מאבק בין האיש לבין המלאך שבא לקחת את נשמתו. האיש מיאן להיכנע והיה רץ מחדר לחדר, תוך שהוא מצביע על מלאך המוות העומד לנגדו וסכיניו בידו. בפנים מבוהלות, היה מטיח גופו הגדול בקורות הבית. האנשים פחדו להתקרב אליו, שמא נטרפה דעתו. אולם לפתע השתרע מלא קומתו על הרצפה, כשעיניו פתוחות ומביטות כלפי מעלה, והחזיר את נשמתו לבוראה. הכל נוכחו לדעת כי יש דין ויש דיין. גם שני תלמידי החכמים שלא מיחו בידו, לא השלימו שנתם, ושניהם נפטרו בשבוע אחד.

יש קונה עולמו בשע"ה אחת

ערב שבת קודש -
א. מצוה לענג את השבת:
 מצוה להרבות בבשר ופירות ומגדנות ומטעמים ומשקאות ויין משובחים, כפי היכולת. וכן טוב לאכול דגים, ובפרט בסעודה שלישית, למי שאינם מזיקים לו. אבל אם מזיקים לו או שאינם ערבים לו, לא יאכלם. כי השבת לעונג נתנה ולא לצער (שע"ה ח"ב סי' נ"ד סע' ח').

ב. לסדר את הבית:
 צריך לסדר את השולחן, ולהציע את המטות, ולתקן כל ענייני הבית, כדי שימצא ערוך ומסודר בבואם מבית-הכנסת. וכן לפרוש מפה על השולחן, ותהא פרושה כל יום השבת (שם ועייני בהע' כ').

מלאכת זורע -
א. השלכת זרעים וגרעיני פירות בשבת:
 יש ליזהר שלא להשליך זרעים או גרעיני פירות וירקות בקרקע במקום שודאי סופם להצמיח. כגון שהקרקע שם לחה מפני הגשמים שרגילים ליךד שם, או בשאר מקומות לחים כיוצא בזה. ואע"פ שאינו מכויין שיצמחו, אסור משום פסיק רישיה [היינו שבודאי יצמיחו שם]. וכמו כן יש ליזהר ב"ר'חאן" וכיוצא בו, שלא ינענעו בחוזק, שלא יפלו זרעיו השחורים במקום לח שסופם להצמיח (בנין משה ח"ב פ"ד סע' ג' והע' ג').

ב. השלכת זרעים במקום דריסת אדם:
 מותר להשליך זרעים או גרעיני פירות במקום דריסת אדם, שמפני הדריסה אין העפר מוכשר להצמיח שם, והזרעים הולכים לאיבוד. וכן מותר להשליך זרעים וגרעיני פירות, במקום שהקרקע יבשה ובזמן שאין יורדים גשמים. ובלבד שאין קרקע זו עומדת להשקיה ע"י אדם, ואפילו אם ישקוה רק במוצ"ש (שם).

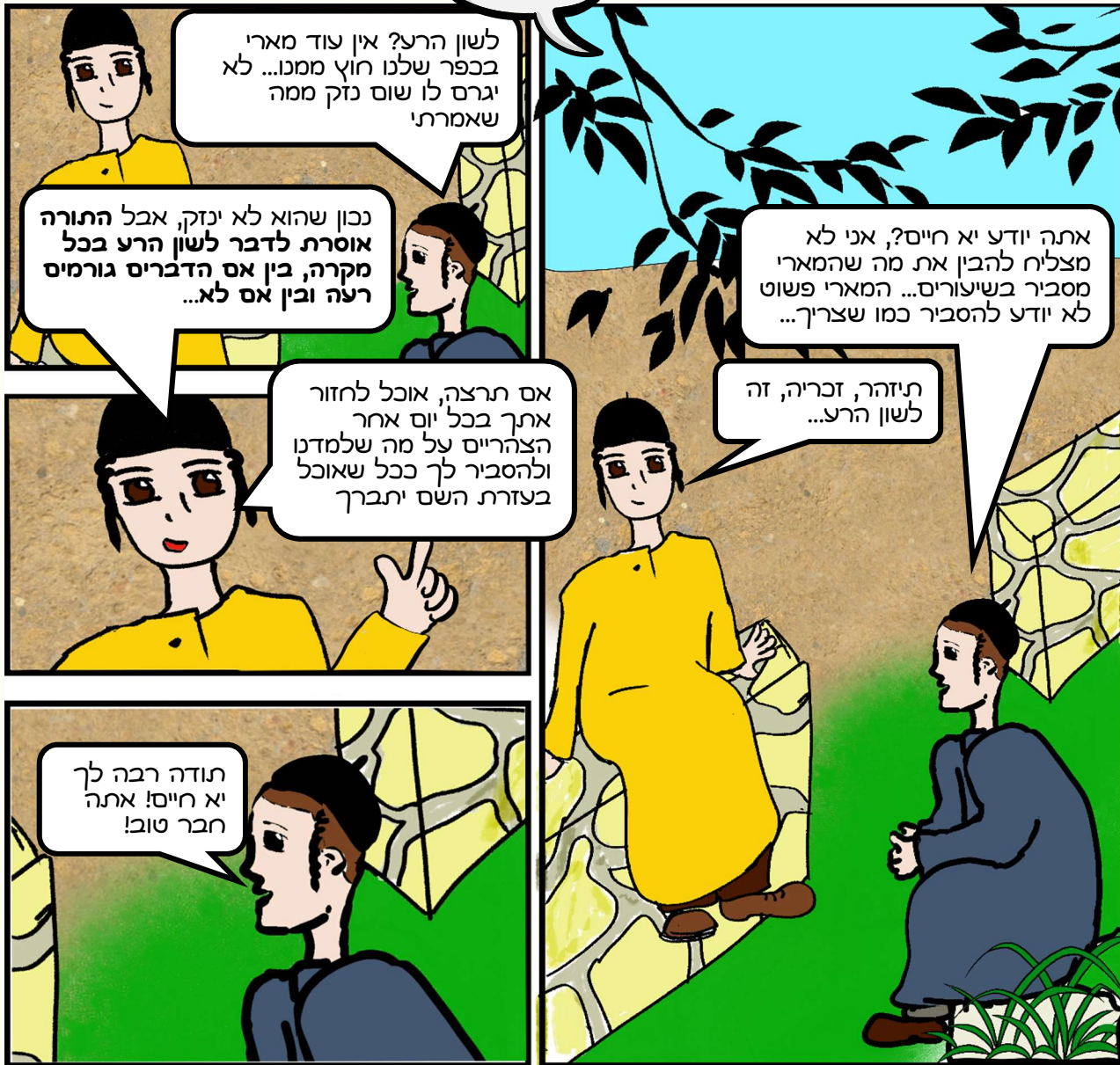
הרב משה ויא

עונף והדרכה בנושא כשרות המזון

נגיעות בכלים חד פעמיים מעץ

בכלים וצלחות חד פעמיות מעץ, נמצאו חרקים קטנים "פסוקאים" (כיני ספרים) בצבע אפור-קרם באורך מילימטר אחד. אופן ההבחנה - לאחר פתיחת האריזה, מחזיקים קבוצת צלחות במאוזן, מנערים אותם על משטח לבן ומתבוננים אם נפלו חרקים. בשל הקושי להבחין בחרקים הקטנים, מומלץ שלא להשתמש בכלים אלו.

שאלת השבוע:

בני משפחת רדעי ישבו יחדיו בשולחן השבת, והתענגו מקדושתה. האב ביקש מיוסף בנו שיביא לו דבר מה מהשולחן. הבן מבלי משים, שפך כוס עם מעט 'מיץ תפוזים' שהייתה שם... מיד הביא לאביו את שביקש, ובאינסטינקט של רגע לקח כמה ניירות טישו ושם על המיץ השפוף. לאחר הסעודה, אחד מאחיו אמר ליוסף שלא טוב עשה! שהרי צבע את הטישו בצהוב...

הוא צודק?

- עדיף להחמיר. חשש צובע.
- מותר, ואין בזה כל חשש.
- תלוי ברמת הצבע שבטישו.
- זה אסור מן הדין.

מאת ר' לוריא צנחני הי"ו

חושבים שהלצתם
לפתרון?
חפשו בעלון
את התשובות!

חידת השבוע:

א. מה מותר למכור לגוי בשבת (לפי דעה מסוימת)?

ב. מה מותר לקנות מגוי בשבת?

10
מי יודע?

מצא את 10 ההבדלים

אין לשכפל ולצלם ללא רשות. בכתיב ממסדית העלון כל הזכויות שמורות למערכת "תולה אבותינו"

זכות הלימוד בכולל "פרי צדיק"
לכל השותפים בתרומות
ובכללם:
לע"נ הצדיק
הרה"צ יורם מיכאל אברג'ל זצ"ל

לע"נ ראובן אברהם בן אברהם
לע"נ רחל בת שמש
לע"נ זאב בן עליזה

ולהבדיל
להצלחת כל עמ"י
ובפרט
הרה"ג ישראל אברג'ל
הרה"ג חיים יוסף דוד אברג'ל

להצלחתנו בפרנסה
אלירן בן זאב חפץ
להצלחת העסקים
חלומיניום

לרפואת:
שמואל חלא בן רבי יחיא חלא

לרפואת:
שלום בן משה עובד
ושולה בת לולוה עובד

אפרים חיים מעודה נ"י

בפרשתנו הקדושה, אחרי שיעקב מתעורר מחלום הסולם, כתוב: "ויקץ יעקב משנתו, ויאמר אכן יש ה' במקום הזה, ואנוכי לא ידעתי".

רש"י אומר: אם ידעתי שהמקום הזה קדוש, לא הייתי ישן בו מפאת קדושתו! הרב גלינסקי תוהה ואומר, איזו מין אמירה זו של יעקב? הרי אם לא היה ישן, אז גם את שפע הברכות שקיבל במעמד זה היה מפספס. דומה לתלמיד חכם, שמצד אחד רוצה ללמוד ולהשקיע את זמנו בלימוד התורה הקדושה, ומצד שני אין לו פנאי, ונמצא לומד מתוך הדחק כי הוא צריך לפרנס את משפחתו.

אז מה הוא יעשה, ישקוד בתורה או יסכן את משפחתו בעניות? אותו אדם בחר לתלות פרנסתו בקדוש ברוך הוא, והתפלל בכוונה בימים הנוראים, ראש השנה וכיפור - שהרי "כל מזונותיו של אדם קוצבים לו מראש השנה ועד ראש השנה".

והנה כאשר הגיע לתפילת נעילה, נרדם וחלם על ששת מספרי הלוטו הזוכים - השתמש במספרים האלה וזכה במליונים. האם אותו אדם יגיד "אני מצטער שנרדמתי וחלמתי בנעילה וזכיתי בלוטו?!". אז כנראה אדם רגיל - כמונו, לא היה אומר את זה... אבל זה בדיוק מלמד אותנו על גודל מעלתו של יעקב אבינו ע"ה, שמבחינתו שום הון בעולם לא מצדיק לעבור עבירה הכי קטנה (לישן במקום קדוש) - גם בשוגג.

אם השם רוצה להעניק - הברכה תבוא בהיתר גמור. אשרינו שזכינו לאבא יעקב, אשר ממנו נלמד לחזק את האמונה שאין עוד מלבדו! שבת שלום!

- לרפואת רבקה חפץ בת שלום
- לעילוי נשמת יהודה בן שמואל
- לעילוי נשמת גיל בן אליעזר
- להצלחת נריה בן בנימין
- להצלחת רעות בת מאיר
- לרפואת שניא בן אריה שרעבי
- לרפואת מאיר בן יחיא מחפוד חגיבי

כתוב "ויצא יעקב.." ומפרש רש"י: פנה זיוה פנה הודה פנה הדרה. ושואלים, למה לא כתוב אצל אברהם ויצחק כשיצאו - פנה זיוה וכו'? ויש לומר שאברהם ויצחק היו עשירים והיו להם עבדים ובוודאי כשיצאו הרגישו מיד. אבל יעקב שהיה יושב אוהלים לכאורה לא היה ניכר בזה שיצא, ובכל זאת פנה זיוה והדרה, ועשה רושם רב. ממשכה הפרשה את הסיפור אותו קראנו בסוף פרשת תולדות, עשיו מבקש להרוג את יעקב על כך שהוא קיבל את הברכות, ויעקב בורח לחרן. לאחר שקיבל את ברכת אביו (בפרשה הקודמת), פותח יעקב במסעו לחרן. בדרכו שוקעת השמש, ויעקב עומד ללון בהר המוריה. הוא נוטל כמה אבנים אותם שם כר לראשו. בחלומו, רואה סולם המוצב על הארץ וראשו מגיע השמימה, ומלאכים עולים ויורדים בו. הקב"ה מתגלה אליו ומבטיח לו כי יהיה עמו בכל אשר ילך, וכי הארץ עליה הוא שוכב תינתן לזרעו אחריו. אומר לו בורא העולם, "ופרצת ימה וקדמה וצפונה ונגבה" ויעקב מתעורר נפעם מהחלום, לוקח את האבן עליה שכב ויוצק עליה שמן. הוא קורא למקום "בית אל" ונודר שאם ישוב בשלום, יהפוך את האבן לבית ה'. וראינו שכתוב בתחילה ויקח מאבני המקום לשון רבים, ואח"כ כתוב ויקח את האבן לשון יחיד, משום שהאבנים התחילו לריב זו עם זו, אחת אומרת "עלי יניח צדיק את ראשו" והשניה אומרת "עלי יניח...". מיד עשאן הקב"ה אבן אחת. וקשה הלא ראשו של הצדיק מונח עכשיו ג"כ רק על מקום אחד בלבד אם כן מה הועיל מזה שנעשה אבן אחת? ומתריצים, שרק אם מאוחדים יחד ואין

מריבות, אז כבר אין לאף-אחד שום טענות כלל. ובפסוק "סולם מוצב ארצה וראשו מגיע השמימה..", יש כמה רמזים: א. 'סלם' בגימטריה 'ממן'. אם זוכים לעשות צדקה וחסד עם הממון, אזי - 'ראשו מגיע עד השמים'. ואם לא נותנים צדקה, אזי - 'רגליו מוצב ארצה' - הכסף הולך ח"ו לטמיון. ב. סולם רק כשהוא עקום אפשר להשתמש בו. כך הרוצה לעלות במעלות התורה והיראה, צריך להכניע עצמו כ'סולם'. ג. 'סלם' ר"ת סעודת ליווי מלכה. 'רגליו מוצב ארצה' - יש אנשים שמזלזלים בו, אבל 'ראשו מגיע השמימה' - מעלתו גדולה מאוד. ומספרים על אשת הגר"א זצ"ל, שפעם רצתה להתענות משבת לשבת. אחרי הבדלה שאל הגר"א איפה נמצאת אשתו, אמרו לו שהלכה כבר לישון וצווה להעיר אותה. ואמר לה שאם תחסידי סעודת מלווה מלכה, לא שווה לה כל הצום של כל השבוע. ולסיום, כתוב בתהילים (לט, יג): "כי גר אנכי עמך תושב ככל אבותי". המילים "כי גר" בגימטריה - רגל. "אנכי" בגימטריה - כסא. ונרמז בזה, שדוד המלך ע"ה, שהוא רגל רביעית (רגל כסא), ומדוע אין יושבים בסעודתו "ככל אבותי" - כמו כל סעודות שבת שהם מכוונים כנגד האבות. מתוק מדבש! יהי רצון שנזכה לקיים מצוות אלו בשלימות, ויזכנו הקב"ה לגאולה שלימה במהרה בימינו אמן.

"ואמר ר' יוחנן משום ר' שמעון מיום שברא הקב"ה את עולמו לא היה אדם שהודה להקב"ה עד שבאתה לאה והודתו שנאמר "הפעם אודה את ה'" (ברכות ז:)

חז"ל מלמדים אותנו כאן את אחת החובות של כל יהודי ויהודיה שצריך להודות לה' על כל החסדים והטובות שהוא משפיע עלינו בלי סוף ברחמי המרובים אבל אנו רואים אצל לאה דבר מוזר: חז"ל ציינו שהתודה שלאה אמנו להקב"ה כל כך מיוחדת, שמיום שנברא העולם לא היה אדם שאמר תודה לה' כמו לאה.

דווקא לאחר מכן היא הפסיקה להביא ילדים לעולם. שואלים חז"ל מדוע? ועונים, מכיון שלאה אמרה תודה על העבר ולא ביקשה מהקב"ה שישפיע עליה כל טוב גם בעתיד.

מלמדים אותנו חז"ל: נכון שצריך להודות לה' על כל החסדים שעשה איתנו, אך עם זה צריך להמשיך ולבקש ממנו שיעשה איתנו חסדים וטובות גם בעתיד. אך רוב בני האדם אינם מודים על הטוב בגלל שהם תמיד מסתכלים על "חצי הכוס הריקה" ולכן תמיד הם חיים במצב שלא טוב להם, ותמיד חסר להם...

ראובן ושמעון היו שני סוחרים עשירים מאוד, אשר קשרו ביניהם קשרי מסחר ענפים. עם הזמן נוצרה ביניהם ידידות אמיצה. כאשר הציעו לשמעון את

בנו של ראובן כחתן לביתו, הוא לא חשב פעמיים והסכים מיד לשידוך. לא עבר הרבה זמן ושמעון התחיל להפסיד במסחר, עד שהגיע לפשיטת רגל ולא היה לו כסף לשלם על הוצאות החתונה ועזרה לזוג הצעיר כאשר הבטיח. חברו ראובן שלח לו מכתב ובו הוא מעודד אותו ותומך בו ומשתתף בצערו, אך בצער רב הוא נאלץ לבטל את השידוך, בגלל ששמעון לא יכול לעמוד בסכום שהתחייב עליו. לאחר כמה ימים התקבל בביתו של ראובן מכתב משמעון, שבו הוא מודיע לו שהשידוך ממשיך כרגיל והוא לא מתבטל. המכתב הפתיע את ראובן. הוא חשב לעצמו: "כנראה

שמעון לא הבין את המסר של המכתב", הוא כתב לו מכתב נוסף, שבו הוא מודיע לו כי השידוך מבוטל וכדי להוכיח את זה הוא שלח לו את המתנות ששמעון שלח לבנו של ראובן. לאחר כמה ימים מודיעים לראובן שמחכה לו אורח חשוב בפתח ביתו. ומי מופיע שם אם לא ידידו שמעון עם כל המתנות שראובן שלח לו בחזרה... ראובן הבין שיש לו עסק עם נודניק רציני ביותר, שלא מוכן לוותר בקלות, וסיכמו ביניהם ללכת לרב שיכריע ביניהם. ביום שישי, לאחר חצות היום, הגיעו ראובן ושמעון לרב. פנה ראובן לרב "כבוד הרב אני קבעתי עם שמעון חברי הסכם שידוכין, וכעת חברי אינו יכול לעמוד בהסכם, ולכן אני רוצה לבטל את ההסכם".

ענה לו הרב "אני מבין אותך, ואתה צודק. אבל עוד מעט שבת נכנסת - תהיו איתי בשבת, ואי"ה במוצ"ש אתן לכם תשובה". ראובן ושמעון נשארו בשבת בביתו של הרב...

כל השבת ראובן היה בטוח שהרב יפסוק לטובתו בגלל שהרב אמר שהוא צודק. במוצ"ש הגיעו ראובן ושמעון לרב. פנה ראובן לרב "כבודי יגיד לחברי שמעון שיבטל את ההסכם". פנה הרב לראובן ושאל אותו "כמה סכום התחייבת להביא לזוג?" "מאה וחמישים אלף דולר" ענה ראובן. "וכמה שמעון התחייב?" המשיך הרב לשאול. "מאתיים אלף דולר" ענה ראובן.

"אם כך תשלם את החלק שלך ואת של חברך שמעון". ראובן היה המום! "כבוד הרב, אני חושב שאין זה צדק?". "ומה היה עדיף? שחברך שמעון יבוא ושאל עליך אם לבטל בגלל שאתה בהפסדים בעסק?" ענה לו הרב.

זה סיפור שאיננו יודעים אם היה או לא, אבל המסר מובן לכולנו. במקום להסתכל במה שחסר לנו, נסתכל על כל מה שיש לנו - ועם זה נבוא להודות לה' וביחד עם זה נמשיך לבקש ממנו שישפיע עלינו רק טוב וחסד, ובע"ה נזכה לראות הרבה ישועות והצלחות.

לאחר כמה ימים מודיעים לראובן שמחכה לו אורח חשוב בפתח ביתו ומי מופיע שם אם לו ידידו שמעון עם כל המתנות שראובן שלח לו בחזרה... ראובן הבין שיש לו עסק עם נודניק רציני ביותר, שלא מוכן לוותר בקלות. סיכמו ביניהם ללכת לרב שהוא יכריע ביניהם.

אבני המזון ומעגל האנרגיה

ארוחה עבור רוב בני האדם הינה דבר שבשגרה, אולם אם נתבונן יותר מקרוב דרך משקפי הרפואה, כפי שהתחלנו לעשות במאמר הקודם, נראה את עוצמת הבריאה במלוא הדרה ויופייה. מדהים לכשעצמו הרעיון שכל מה שאנו אוכלים נעשה חלק מאיתנו ממש. הגזר או הדלעת שאכלנו נהפכת לחלק מן החומר הבונה את עינינו. שמן הזית או חלמון הביצה (שעדיין נשאר רך לאחר בישולו) שאכלנו נעשים לחלק מן הקרומים העדינים של תאי גופנו. מתוך כל מזוננו גופנו נבנה- כל ריס בעינינו, כל הורמון, כלי דם או ציפורן של האנטומיה האנושית, הכל נברא בנו יש מיש, ומאפשר את התפתחותנו, את קיומנו ואת תפקודנו התקינים. בתהליך התזונה, הגוף למעשה שובר את המזון לאבני בניין קטנות ופשוטות, ושב ומצרף אותן לרקמות אנושיות.

לפתרון מצבי חולי מסוימים. אם כך אז כמה צריך לאכול ולשתות לחיים טובים ומאוזנים? הרמב"ם זצ"ל מלמדנו כמה חשוב למצוא את האמצע, את קו האיזון, בכל דבר ועניין בחיים. בהנהגת הבריאות הרמב"ם מדגיש בפנינו כמה חשוב למעט בכמות המאכל וזוהי עצתו הראשונה, אותה הוא למד מהיווני (אפוקראט, הוא גלינוס, שהרמב"ם רכש הרבה מידיעותיו הרפואיות מתוך כתביו) וז"ל (שם, שער א, פרק 1): "מאמר אפוקראט: התמדת הבריאות בהישמר מן השובע והניח השיברון מן היגיעה". הרמב"ם מבאר דבריו (שם): "שלא ישבע [האדם] ושלא יטרח [כדי שלא] יפסיד תועלת ההתנועות וההתעמלות".

נסתפק בזה להשבוע ונפתח בזו העצה ונבארה במילים פשוטות במאמר הבעל"ט.

נסיים אם כן בכמה עצות מעשיות להתמדת הבריאות כפועל יוצא מתלמודנו:

1. לוודא שהעיכול פנוי ואנו באמת רעבים לפני שמתיישבים לאכול (כפי שלמדנו..)
2. להגביל את כמות המזון בכל ארוחה לגודל צלחת ממוצעת (איש איש לפי גודל קיבתו פחות רביע) ולא לקחת תוספת.

3. ללעוס היטב ובנחת את המזון עד שיהפוך ממוצק לעיסה. בדרך זו ננצל היטב את המקום בקיבתנו מבלי לעייפה וכן העיכול יעשה במהירות וביעילות רבה יותר ותוצרתו המזינה תגיע מהר יותר לתאי גופנו. תאים "שבעים" ישדרו אות למרכז השובע ואז לא נרגיש עוד רעבים ממילא.

4. להפסיק לאכול כשלא רעבים עוד ולא - כשהבטן מלאה עד אפס מקום.

5. בכל יממה מומלץ לאכול בטווח של עד עשר שעות ולהימנע מאוכל במשך 14 שעות (יחס של 10:14), למשל אם אכלנו ארוחת ערב בשמונה, נאכל את ארוחת הבוקר בשעה 10 (או לכל הפחות להימנע מאכילה חצי מהיממה). במשך הזמן שלא אוכלים, שותים לפי הצורך ואם הבטן מקרקרת אוכלים משהו קל לעיכול כמו פרי חי.

השם יזכנו והחל מנקודה זו נתחיל ללמוד מתוך כתביו של הרמב"ם זצ"ל את עצותיו הרפואיות, אשר יקרות הן מפנינים ואין תמורתן לחיים בריאים ומאוזנים בגוף ובנפש.

שנזכה להיות חזקים ובריאים בכדי שנוכל לעשות רצונו יתברך. יוסף טל הררי, מרפאת רפאנא 052-2220918

המדור לרפואת כלל עמ"י ובפרט לרפואת מורי אבי שלמה בן אסתר הי"ו

בדורנו התפרסמה שיטה המכונה "פראנה" (פירושה "כח החיים" ומקורה מהודו הרחוקה והמבולבלת), אשר החיים על פיה טוענים, שניתן לחיות בעיקר על "אנרגיית האוויר". לטענתם, האוויר יהפוך בגוף לכל אבני הבניין הנחוצים לנו, רק צריך להאמין בכוחות הטבע "ולהתחבר אליהם". אתה צריך את פרי האדמה תחשוב על האדמה, אולי אפילו תיגע בה. אתה צמא, תחשוב כמה טל יש באוויר, שאינו פוסק לעולם. אתה צריך כוח, תנסה לדמות עצמך לצמח ולהתרכז בשמש, שאולי תפיק בך אנרגיה, כמו בתהליך הפוטוסינתזה (המתרחש בצמחים). יש אומרים שניתן לחיות כך מספר חודשים ויש אומרים שאפילו יותר מזה ואלו ואלו דברי הבלים חיים. כבר מובן מאליו שכל זה כמובן כרוך בעבודת אלילים מוצהרת ועל כן יש לי רק מסר אחד להעביר אודותם "פְּנִינָה וְהַצִּילֵנִי מִיַּד בְּנֵי נֶכֶךְ (וכל מי שהולך בחוקתיהם) אֲשֶׁר פִּיהֶם דֶּבַר שׁוֹא וְיִמִּינָם יְמִין שֶׁקֶר" (תהילים קמד, יא). אי אפשר לחיות ללא מזון, אלא מה שעושים אלו "הפראנים" מצאתי במשנה מפורשת. כשאף אחד לא בנמצא- "אלו הופכין את פניהם הילך ואוכלין, ואלו הופכין את פניהם הילך ואוכלין, והמיחם באמצע..." ואם לפתע פתאום מגיע חבר לביקור "קופץ את פיו ומחזיר את פניו עד שמגיע אצל חבורתו (אנשי סודו) ואוכל" (פסחים ז, ג).

כעת ברצינות, יש מהם גם כמה רגועים יותר, שמדברים על שתיית נוזלים 4 ימים בשבוע ואכילה עם שתייה 3 ימים בשבוע. כאן יש כבר מקום לדון, באם הדבר מועיל לבריאות או שמא יש בכך סכנה של מחסור ברכיבים חיוניים, שתבטא כעבור זמן מה. כידוע שישנם צדיקי עליון בישראל שנהגו לצום משבת לשבת ולכל היותר היו שותים בימות החול. הם ניזונו מאורה של תורה, שהיא בחינת עץ חיים למחזיקים בה, וגם אז- לא יותר משהה ימים. ובשבת התענגו על השם והשלימו מחסורם הגופני. אולם הנהגה זו לא שייכת לרוב בני האדם. אמנם למדנו כי 'צום רפואי' (המתנהל עם שתיית נוזלים ובפיקוח יועץ תזונה מוסמך ומנוסה) יכול להציל חיים ולהשיב את הבריאות על כנה, אך צום רפואי אינו דרך חיים, אלא כלי טיפולי

המסלול לביטוי ולפיתוח אהבת הורים לילדים

מתוך ספרו של הרב אברהם אוחיון

הבן יקיר לי

כבוד בן אחים

שמירה על רכוש הזולת

חלק מן השמירה על כבוד הזולת הוא שמירה על חפציו. משום כך, חשוב מאוד להרגיל את הילדים לנהוג זהירות יתרה במה שאינו שייך להם - לא לגעת בחפצים של אחרים ובוודאי לא להזיק להם, לפקוח עין ולהיות ערניים לצורכי הזולת ולהתרגל לתשומת לב ולאכפתיות ביחס לכל אדם. הנהגה זו תשפיע במידה רבה על יחסם זה לזה, וכך נחסוך גם חלק ניכר מן המריבות שבין האחים, שכן רבות מהן מתעוררות בשל חוסר זהירות ביחס לחפצי האחים וחוסר תשומת לב לצורכיהם.

הארת פנים לכל אדם

הארת פנים היא הבעת כבוד כלפי הזולת. משום כך חשוב להרגיל את הילדים להאיר פנים לכל אדם, ולאחיהם בפרט.

בעל 'עלי שור' מבהיר לנו דבר מדהים:

"כל בני אדם מחכים זה לזה, כל אחד רוצה שיאירו לו פנים... ונתבוננה קצת ביחסי בני אדם, איך לפעמים חיים איש בצד חברו מבלי למצוא

דרך ושפה זה אל זה. וכיצד חיים במרירות וברוגז בגלל אי הבנתם ההדדית. אם ננסה למצוא את המקור לכך, נראה כי תמיד אדם מחכה לחברו שהלה "תחיל" להתקרב אליו, וככה מחכים עד בוש..." בעומק דעתם הרחבה של חכמינו ז"ל, הם ציוו לנו ציווי קצר שבכוח קיומו אפשר לתקן את כל מערכות היחסים שבין בני האדם: "הוי מקדים בשלום כל אדם" (אבות ד טו). עוד אמרו: "הוי מקבל את כל האדם בסבר פנים יפות" (אבות א טו).

**מסופר על ר' יצחק אריאל, שחינך את ילדיו הרכים להתנהג אל זולתם במאור פנים. לשם כך "אימן" אותם לקבל זה את זה בפנים מאירות ולהביע שמחה עם כניסתו של אורח: אחד מבני הבית היה יוצא לחדר המדרגות, נוקש על הדלת ופותח אותה. שאר בני הבית היו מקבלים אותו בברכת שלום צוהלת ומסבירת פנים.

כך נעשה הרגל זה לטבע אצל ילדיו, כי אכן הייתה מטרתו שהם ימשיכו לנהוג כך כל ימי חייהם.

לק"י מרחשון התשפ"ב לב"ע, בישליג לשרות

קריאת קודש

בהרבה בתקנסיות בתימן, וגם בארץ ישראל ובארצות רבות במזרח ובמערב, נהגו לשעבר לתלות בחוט המשתלשל מתקרת בית הכנסת, קרוב לארון הקודש או מעליו, ביצה אחת או כמה ביצים של־בת היענה, היא הנעמית, אחרי שרוקנו אותה על־ידי ניקוב חור אחד או שנים. ויש שתלו אותן במרכז תקרת בית־הכנסת על־ידי המנורות, וכיו"ב.

מה־טוב ומה־נעים לשוב ולקיים מחדש מנהג זה. ובפרט שדורנו צריך חיזוק גדול בענייני התפילה וקדושת בית הכנסת, יותר מן הדורות שלפנינו. ויהיו ולזכרון ולטוטפות בין ענינו, למנוע שיחת חולין ודברים בטלים שם וכו'. הדברים נלמדים מן היענה וביצתה, כמבואר בספר זה ששים וששה טעמים נפלאים לעניין, עם מקורותיהם ושרשיהם בארוכה.

וכיום זה שייך לא רק לתימנים ולספרדים אלא גם לאשכנזים, כי אז בארצות אירופה לא היו ביצי הנעמיות בהישג יד, מפני שלא גדלו שם, ואף־על־פי־כן היעביץ ועוד מגדולי אשכנז התפעלו ושיבחו מנהג זה.

עליכן אנו פונים בואת לרבנים ולדרשנים שליט"א, די בכל אתר ואתר, שיבארו לציבור טעמי הדבר, על פי המפורט בספר זה, ויחזיבו בהם מדגנפשיהו כיד ה־הטובה עליהם, לדעת מה־זה ועל מה־זה אנחנו עושים. ומלאה הארץ דעה את י"י, כמים לים מכסים:

הצב"י יצחק בכמהר"ג רצאבי יצ"ו

גבאי בית הכנסת יקבלו חנינם את הספר. טל': 03-6780070

חדש בחריש!

עמותת אחוות אחים פותחת קורס

סופרי סת"ם

לימוד עיוני ומעשי
עד לקבלת תעודה

מחיר
היכרות

הקורס יועבר ע"י הרב שי מליחי בעל ניסיון של 17 שנה, אשר עשרות רבות של תלמידים למדו והוסמכו תחת ידו

מפגש הרישום הסופי יתקיים בע"ה ביום חמישי י"ד כסלו, בכולל "פרי צדיק" רחוב שוהם 82

לפרטים והרשמה: איתמר עובד 053-345-3020

*תקבלה סותתת בויד כשר בלבד

הציבור מוזמן לסיים מסכת "ראש השנה"

שיתקיים א"ה ביום ראשון י' בכסלו. בשעה 20:00 בבית הכנסת "עץ חיים", גבן 17

המסכת הבעל"ט: מסכת תענית נחחיל ביום שני בשעה 20:00

נשיא הקהילה הר"ג יצחק רצאבי שליט"א

ראש הכולל הר"ג משה רצאבי שליט"א

כולל "פרי צדיק" קורא לך!

בסיעתא דשמיא לפני מס' חודשים זכינו לפתוח בעירנו כולל לאברכים מצויינים אשר פועל על מנת להכשיר מורי הוראה בישראל ובדגש על מסורת אבותינו ק"ק תימן. זכינו, והצלחת הכולל היתה מעל המשוער ובימים אלו ממש רבים האברכים המתדפקים על דלתות הכולל בבקשה להימנות על יושביו.

אך דא עקא: "אם אין קמח - אין תורה"

על כן, בואו לעזרת ה' בגיבורים וקחו חלק בהחזקת האברכים וזכות זו תעמוד לכם ולבני משפחתכם עד עולם!

הזכות כולה שלך!

"עץ חיים היא למחזיקים בה..."

לתרומות ופרטים נוספים יש לפנות לאיתמר עובד. בטל 053-345-3020 להוראת קבע באמצעות כרטיס אשראי: 050-7540977

פרטי חשבון לתרומות: בנק לאומי (10) סניף 954 מס' חשבון 7152226 להעברה בביט: 054-6812981

לק"י

052-5953030 | ופיקור וצאוב צופי ארתון